

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR
RADY GMINY ROZOZI
Z DNIA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ROZOZI

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

SPIS TREŚCI

1	KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	3
1.1	CELE I KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ	3
1.2	STREFY FUNKCJONALNE POLITYKI PRZESTRZENNEJ	4
1.3	ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
1.4	KIERUNKI ZMIAN WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO	8
2	KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	9
2.1	KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW	9
2.2	OBSZARY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY	11
2.3	OGRANICZENIA W LOKALIZACJI ZABUDOWY	11
3	OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK	13
3.1	OGÓLNE CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	13
3.2	ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY	15
3.2.1	OBSZARY NATURA 2000	15
3.2.2	POMNIKI PRZYRODY	15
3.2.3	OCHRONA GATUNKOWA	16
3.3	PLANOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY	16
3.4	OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH WYSOKICH KLAS BONITACYJNYCH	16
3.5	OCHRONA GRUNTÓW LEŚNYCH ORAZ GRUNTÓW ZADRZEWIONYCH I ZAKRZEWIONYCH	16
3.6	OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	17
3.7	OCHRONA ZASOBÓW SUROWCOWYCH	18
3.8	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	19
3.9	OCHRONA KRAJOBRAZU, W TYM KULTUROWEGO	19
3.10	OCHRONA UZDROWISK	20
4	OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	21
4.1	OCHRONA OBIEKTÓW WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW	22
4.2	OCHRONA OBIEKTÓW UJĘTYCH W EWIDENCJI ZABYTEKÓW	23
4.3	OCHRONA STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH	23
4.4	OCHRONA OBIEKTÓW SAKRALNYCH I ZABYTEKOWYCH CMĘTARZY	24
4.5	STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ	24
5	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	26
5.1	ROZWÓJ KOMUNIKACJI DROGOWEJ	26
5.2	ROZWÓJ KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ	26
5.3	ROZWÓJ SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH	27
5.4	ROZWÓJ SIECI WODOCIAĞOWEJ	27
5.5	ROZWÓJ SIECI KANALIZACYJNEJ	27
5.6	ROZWÓJ SIECI ELEKTROENERGETYCZNEJ	28
5.7	ROZWÓJ SIECI GAZOWEJ	28
5.8	ROZWÓJ SIECI TELEKOMUNIKACYJNEJ	29
5.9	ROZWÓJ CIEPŁOWNICTWA	29
5.10	ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI	29
5.11	ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	30
6	OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	32
7	OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM	33
8	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	34
9	OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	35
10	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	36
11	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH	38
12	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY	39
13	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁĄDY I ICH STREF OCHRONNYCH	40
14	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	41
14.1	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ I REHABILITACJI	41
14.2	OBSZARY NIEZABUDOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI	41
14.3	OBSZARY WYMAGAJĄCE REMEDIACJI	41
15	OBSZARY ZDEGRADOWANE	42
16	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH	43
17	OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY 2 000 M ²	44
18	OBSZARY ROZMIESZCZENIA URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDŁ ENERGII	45

1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

1.1 CELE I KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Celem polityki przestrzennej gminy Rozogi jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez kształtowanie ładu przestrzennego (w tym poprawę warunków zamieszkania i wypoczynku, poprawa estetyki zabudowy) oraz warunków do rozwoju społecznego (w tym stworzenie możliwości do podnoszenia jakości kapitału społecznego), wzrostu gospodarczego (w tym rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy, wzrost efektywności rolnictwa), rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy jednoczesnym zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Realizacja celu polityki przestrzennej obejmować będzie kształtowanie warunków i możliwości przestrzennych rozwoju zagospodarowania podnoszącego konkurencyjność i atrakcyjność gminy Rozogi, poprawiającego warunki i jakość życia, zachowując równowagę między aktywnością ekonomiczną, społeczną a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym. Powyższe zamierza się uzyskać poprzez kształtowanie optymalnej struktury użytkowania i ładu przestrzeni oraz właściwe ukierunkowanie dalszego rozwoju sieci osadniczej (harmonizacja rozwoju zainwestowania i przeciwdziałanie nadmiernemu „rozlewaniu się” zabudowy).

Zakłada się, że głównym ośrodkiem koncentracji zasobów mieszkalnych, usług oraz aktywności społecznej i gospodarczej, stymulującym rozwój Gminy, pozostanie nadal miejscowość Rozogi. W jej obrębie w dalszym ciągu koncentrować się będą zadania z zakresu administracji i usług: oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu, mieszkalnictwa, drobnej produkcji, gospodarki komunalnej, obsługi rolnictwa, infrastruktury społecznej i technicznej, o zasięgu lokalnym. Ponadto, istotną oś rozwoju przestrzennego, wspomagającą rozwój lokalny, stanowić będą tereny położone w sąsiedztwie i bliskim otoczeniu dróg krajowych 53 i 59, przede wszystkim (nie licząc Rozóg): Dąbrowy i Występ, a także Faryny i Wilamowo. Faryny stanowić będą również zaplecze rekreacyjne (głównie rekreacji indywidualnej), z uwagi na znaczny potencjał wypoczynkowy. Dodatkowo, miejscowości Klon i Faryny mogą stanowić atrakcję turystyczną, z uwagi na charakterystyczną, historyczną zabudowę, z wyraźnie zachowanym planem ulicówki. Pozostałe miejscowości w Gminie pełnić będą rolę ośrodków miejscowych o funkcji rolniczej.

Wdrożenie zakładanych celów polityki przestrzennej umożliwi sukcesywna realizacja poszczególnych **kierunków polityki przestrzennej**, do których należą:

- zapewnienie ładu przestrzennego poprzez racjonalne kształtowanie struktur przestrzennych w strefach osadnictwa, aktywizacji gospodarczej, turystyczno-rekreacyjnej, rolniczej i przyrodniczej, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, ekonomicznych i społecznych oraz infrastrukturalnych i kulturowych;
- dla wszystkich miejscowości w Gminie przyjmuje się harmonizację rozwoju zabudowy i przeciwdziałanie nadmiernemu „rozlewaniu się” zabudowy, a także poprawę standardów życia, w tym poprawę dostępności i jakości infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- wzmocnienie funkcji miejscowości Rozogi jako siedziby gminy i ośrodka koncentracji usług publicznych, a także miejsca koncentracji zasobów mieszkaniowych i terenów aktywizacji gospodarczej;
- wzmocnienie funkcji miejscowości położonych w sąsiedztwie i bliskim otoczeniu dróg krajowych (Dąbrowy, Występ, Faryny, Wilamowo), jako wielofunkcyjnych ośrodków wspomagających rozwój lokalny;

- wzmocnienie funkcji miejscowości Faryny i Klon, jako ośrodków rozwoju strefy turystyczno-rekreacyjnej;
- poprawa sprawności infrastruktury technicznej, poprzez dalszy rozwój systemów oczyszczania ścieków i zaopatrzenia w wodę, poprawę bezpieczeństwa elektroenergetycznego na poziomie dystrybucyjnym (w tym rozwój niskoemisyjny Gminy), racjonalną gospodarkę odpadami, rozwój i modernizację infrastruktury telekomunikacyjnej;
- poprawa efektywności transportowej, poprzez budowę obwodnicy Rozóg i Dąbrowy, modernizację dróg i budowę nowych odcinków dróg o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, rozwój systemu ścieżek pieszo-rowerowych i rowerowych;
- ochrona zasobów środowiska przyrodniczego i poprawa ich stanu poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami użytkowymi środowiska, a także ochronę przyrody, w tym ustanowionych powierzchniowych i obiektowych form ochrony przyrody, jak również zabezpieczenie przed degradacją i pogarszaniem stanu poszczególnych komponentów środowiska oraz zachowanie i wzmacnianie systemu powiązań przyrodniczych (korytarzy i płatów ekologicznych);
- zrównoważone kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez wykorzystanie potencjału i struktury użytków rolnych, w tym rozwój rolnictwa ekologicznego i produktów żywnościowych wysokiej jakości, z preferencją dla wytypowanych terenów rolniczych o wysokich walorach agroekologicznych do rozwoju rolnictwa;
- zrównoważone kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej poprzez racjonalne wykorzystanie gospodarcze lasów do tego predysponowanych oraz ochronę zasobów leśnych i dolesienia;
- wykorzystanie potencjału rekreacyjno-turystycznego, zwłaszcza rozwój indywidualnych form rekreacji oraz turystyki przyrodniczej i kwalifikowanej (pieszo-rowerowej, zbierania pożytków leśnych, itd.) oraz kulturowej (w oparciu o zasoby dziedzictwa kultury), z jednoczesną racjonalizacją rozwoju zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego, w celu minimalizacji oddziaływania na zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, w tym dalsze kształtowanie tożsamości regionalnej i klimatu społecznej akceptacji dla ochrony dziedzictwa kulturowego, zachowanie obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego prawnie chronionych.

1.2 STREFY FUNKCJONALNE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Polityka przestrzenna gminy Rozogi realizowana będzie w oparciu o tzw. strefy funkcjonalne, które zostały określone na podstawie analizy uwarunkowań fizjograficznych i przyrodniczych oraz na podstawie wyróżniających cech gospodarczych, kulturowych, infrastrukturalnych, itp. W analizie tej wzięto pod uwagę również dotychczasowy sposób użytkowania terenów.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rozogi stanowi podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a integralną częścią opracowania są rysunki Studium (załączniki graficzne). Warto podkreślić, że wyznaczone strefy funkcjonalne nie stanowią ustaleń planistyczno-proceduralnych – określają kierunki rozwoju przestrzennego i kierunki kształtowania polityki przestrzennej, do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Podstawową zasadą przy ustalaniu stref funkcjonalnych polityki przestrzennej, które mogą być przeznaczone do zabudowy była ich koncentracja w ramach istniejących struktur osadniczych, z wykorzystaniem dostępnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Ponadto, wyodrębniając poszczególne strefy funkcjonalne, uwzględniono obowiązujące plany miejscowe.

Wyodrębniono następujące strefy funkcjonalne polityki przestrzennej:

- strefę osadniczą,
- strefę aktywizacji gospodarczej,
- strefę turystyczno-rekreacyjną,
- strefę rolniczą,
- strefę przyrodniczą.

Do strefy osadniczej zaliczono:

- istniejące tereny zabudowy wskazane się do kontynuacji i uzupełnień zainwestowania, obejmujące:
 - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej¹,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącą zabudową zagrodową i usługową,
 - tereny zabudowy zagrodowej, z towarzyszącą zabudową mieszkaniową jednorodziną i usługową,
 - tereny zabudowy usługowej, w tym usług publicznych i komercyjnych,
 - tereny usług sakralnych,
 - tereny usług sportu i rekreacji;
- nowe tereny zabudowy wskazane do wprowadzenia zainwestowania, obejmujące:
 - tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej.

Strefa osadnicza stanowić będzie tereny o dominującej funkcji mieszkalnej oraz mieszkalno-usługowej i usługowej (w tym usług publicznych). Dopuszcza się incydentalne funkcjonowanie terenów zabudowy innych niż wyżej wymienione, jedynie w przypadkach uzasadnionego interesu społecznego lub ekonomicznego oraz stwierdzenia braku znaczących uciążliwości i oddziaływań na warunki funkcjonowania strefy osadniczej i środowisko. Ponadto, dopuszcza się realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz terenów zieleni.

Do strefy aktywizacji gospodarczej zaliczono:

- istniejące tereny zabudowy wskazane się do kontynuacji i uzupełnień zainwestowania, obejmujące:
 - tereny zabudowy produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, magazynowej i składowej;
- nowe tereny zabudowy wskazane do wprowadzenia zainwestowania, obejmujące:
 - tereny rozwoju zabudowy produkcyjnej, usługowej, magazynowej i składowej.

Strefa aktywizacji gospodarczej stanowić będzie tereny o dominującej funkcji produkcyjnej, usługowej, magazynowej i składowej. Dopuszcza się realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz terenów zieleni.

Do strefy turystyczno-rekreacyjnej zaliczono:

- istniejące tereny zabudowy wskazane się do kontynuacji i uzupełnień zainwestowania, obejmujące:
 - tereny zabudowy letniskowej/rekreacji indywidualnej,
- nowe tereny zabudowy wskazane do wprowadzenia zainwestowania, obejmujące:
 - tereny rozwoju zabudowy letniskowej/rekreacji indywidualnej,

¹ Występuje incydentalnie.

Strefa turystyczno-rekreacyjna stanowić będzie tereny o dominującej funkcji turystyczno-rekreacyjnej, przede wszystkim rekreacji indywidualnej. Dopuszcza się incydentalne funkcjonowanie ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej nieuciążliwej, jedynie w przypadkach uzasadnionego interesu społecznego lub ekonomicznego. Ponadto, dopuszcza się realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz terenów zieleni, a także obiektów bezpośrednio związanych z obsługą ruchu turystycznego.

Do strefy rolniczej zaliczono:

- tereny rolnicze o relatywnie najlepszych warunkach agroekologicznych do rozwoju rolnictwa,
- pozostałe tereny rolnicze.

Strefa rolnicza stanowić będzie tereny kontynuacji i rozwoju działalności rolniczej. Dopuszcza się funkcjonowanie obiektów bezpośrednio związanych z produkcją rolniczą i funkcjonowanie zabudowy zagrodowej (za wyjątkiem obszarów wskazanych jako wyłączone z zabudowy – zob. rozdz. 2.2.). Ponadto, dopuszcza się realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz terenów zieleni.

Do strefy przyrodniczej zaliczono:

- tereny lasów i większych zadrzewień,
- tereny wskazane do zalesienia,
- tereny zieleni,
- tereny cmentarzy,
- teren planowanego powiększenia cmentarza,
- tereny wód powierzchniowych płynących,
- tereny wód powierzchniowych stojących.

Strefa przyrodniczej/terenów zieleni stanowić będzie tereny podtrzymania istniejących przestrzeni przyrodniczych (lasów i wód), a także terenów cmentarnych. Ponadto, dopuszcza się realizację niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz terenów zieleni, w tym wskazuje się tereny do zalesienia.

1.3 ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W nawiązaniu do wskazanych stref funkcjonalnych wytypowano sfery polityki przestrzennej, dla których określa się następujące zasady zagospodarowania przestrzennego:

- **w sferze osadnictwa:**
 - zrównoważony rozwój miejscowości gminnych, z uwzględnieniem celów i kierunków polityki przestrzennej (rozdz. 1.1.), w tym roli i znaczenia poszczególnych ośrodków;
 - kontynuacja i uzupełnienia istniejącej zabudowy – obejmuje tereny zainwestowane wraz z rezerwami przestrzennymi, które umożliwiają dalszy rozwój zabudowy poprzez kontynuację dotychczasowej struktury urbanistycznej;
 - renowacja i rewitalizacja zabudowy mieszkaniowej tego wymagającej;
 - optymalna koncentracja zabudowy, w tym przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na tereny wartościowe przyrodniczo;
 - dalsza rozbudowa i budowa nowej infrastruktury technicznej, zwłaszcza w zakresie systemów gospodarki wodno-ściekowej, sieci elektroenergetycznych, infrastruktury telekomunikacyjnej (w tym Internet) i komunikacyjnej;

- **w sferze gospodarczej:**
 - rozwój gospodarczy w oparciu o wytypowaną strefę aktywizacji gospodarczej, stanowiącą potencjalne tereny inwestycyjne;
 - uzbrojenie potencjalnych terenów inwestycyjnych w strefie aktywizacji gospodarczej;
 - rozwój lokalnego potencjału produkcyjnego i wspieranie innowacyjności;
 - rozwój stref produkcyjnych poprzez lokowanie obiektów produkcyjnych, produkcyjno-usługowych i gospodarczych w sposób zapewniający minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi;
 - racjonalną eksploatację złóż kopalin;
 - działalność usługowa, produkcyjna, składowa oraz magazynowa nie może powodować pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi znajdujących się w sąsiedztwie;
 - nie planuje się zakładów o dużym ryzyku lub zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- **w sferze turystyczno-rekreacyjnej:**
 - rozwój zagospodarowania letniskowego/ rekreacji indywidualnej, stanowiący odzwierciedlenie posiadanego potencjału wypoczynkowego oraz obserwowane zapotrzebowanie;
 - rozwój turystyki przyrodniczej i kwalifikowanej w oparciu o występujące walory przyrodnicze, w tym zwłaszcza kompleksy leśne (Leśny Kompleks Promocyjny „Lasów Mazurskich”);
 - rozwój turystyki kulturowej w oparciu o tożsamość regionalną, zasoby dziedzictwa kulturowego (zabytki architektury i budownictwa);
 - rozwój ogólnodostępnej bazy sportowo-rekreacyjnej;
 - rozwój agroturystyki;
- **w sferze rolnictwa:**
 - intensyfikacja produkcji roślinnej na gruntach ornych o relatywnie wysokiej w skali Gminy przydatności rolniczej;
 - rozwój produkcji zwierzęcej, zwłaszcza wyspecjalizowanej i wysokiej jakości obsługi i technologii produkcji;
 - stosowanie zasady separacji przestrzennej dla obiektów hodowli zwierząt kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w odniesieniu do zabudowań przeznaczonych na pobyt ludzi (niezwiązanych z hodowlą), gwarantującej minimalizację uciążliwości odorowych oraz brak występowania zagrożeń dla zdrowia ludności;
 - minimalizacja przeznaczenia na cele nierolnicze terenów o najwyższej przydatności rolniczej (gruntów rolnych chronionych klas bonitacyjnych);
 - utrzymanie we właściwym stanie technicznym sieci rowów i kanałów melioracyjnych;
 - wprowadzenie zalesień na gruntach rolnych niskich klas bonitacyjnych oraz nieużytkach, które docelowo powinny wzmacniać system ekologiczny;
- **w sferze przyrodniczej:**
 - racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi, w tym walorami przyrodniczo-krajobrazowymi oraz zasobami użytkowymi środowiska;
 - zachowanie ustanowionych form ochrony przyrody poprzez realizację zagospodarowania nie wpływającego znacząco negatywnie na cele i przedmiot ich ochrony;

- zachowanie związków funkcjonalno-przestrzennych między ekosystemami pełniącymi głównie funkcje przyrodnicze, poprzez podtrzymanie i wzmacnianie składowych systemu przyrodniczego;
- ochrona środowiska przyrodniczego przed zniszczeniem i degradacją, poprzez rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska, eliminację istniejących zagrożeń dla stanu sanitarnego zasobów środowiska lub minimalizację ich negatywnego oddziaływania.

1.4 KIERUNKI ZMIAN WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla obszaru województwa sporządza się, nie rzadziej niż raz na 20 lat, audyt krajobrazowy. Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości.

Województwo warmińsko-mazurskie jak dotąd nie opracowało audytu krajobrazowego.

2 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

2.1 KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW

W ramach wytypowanych stref funkcjonalnych polityki przestrzennej, do których zaliczono poszczególne tereny zabudowy, ustala się wskaźniki dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych. Wyszczególnione wskaźniki mają charakter orientacyjny i należy je traktować jako generalne wytyczne do realizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku inwestycji o charakterze specjalnym dopuszcza się realizację obiektów o cechach indywidualnych.

Dla terenów w strefie osadniczej ustala się:

- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 20-70% (w obrębie Rozóg dopuszcza się w obrębie gęstej, zwartej zabudowy, minimalny wskaźnik na poziomie 0%);
- udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 20-50%; (w obrębie Rozóg dopuszcza się w obrębie gęstej, zwartej zabudowy, maksymalny wskaźnik na poziomie 100%);
- intensywność zabudowy – od 0,001 do 1,0;
- wysokość zabudowy – do 12,0 m, przy czym:
 - dla obiektów związanych z produkcją rolniczą dopuszcza się wysokość – do 25,0 m (nie dotyczy budynków, dla których obowiązuje maksymalna wysokość zabudowy wskazana powyżej);
 - dla obiektów sakralnych dopuszcza się wysokość o cechach indywidualnych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, infrastruktury komunikacyjnej oraz tereny zieleni;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego zgodnie z przepisami prawa;
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-turystycznej i rekreacyjnej;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej mogą występować łącznie lub rozdzielnie,
- tereny zabudowy zagrodowej mogą występować wyłącznie rozdzielnie w stosunku do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej.

Dla terenów w strefie aktywizacji gospodarczej ustala:

- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 2%-70%;
- udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 30-95%;
- intensywność zabudowy – od 0,01 do 2,5;
- wysokość zabudowy – do 12,0 m, przy czym:
 - dla obiektów związanych z produkcją, jak anteny, maszty, kominy dopuszcza się wysokość – do 25,0 m (nie dotyczy budynków, dla których obowiązuje maksymalna wysokość zabudowy wskazana powyżej);
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, infrastruktury komunikacyjnej oraz tereny zieleni;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego zgodnie z przepisami prawa;

- dopuszcza się wprowadzenie na granicach terenów zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;
- poszczególne tereny zabudowy w strefie aktywizacji gospodarczej mogą występować łącznie lub rozdzielnie.

Dla terenów w strefie turystyczno-rekreacyjnej ustala się:

- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 40-90%;
- udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 10-30%;
- intensywność zabudowy – od 0,01 do 0,9;
- wysokość zabudowy – do 10,0 m;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, infrastruktury komunikacyjnej oraz tereny zieleni;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego zgodnie z przepisami prawa;
- dopuszcza się realizację ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-turystycznej i rekreacyjnej;
- poszczególne tereny zabudowy w strefie turystyczno-rekreacyjnej mogą występować łącznie lub rozdzielnie.

Dla terenów w strefie rolniczej ustala:

- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 30-90%;
- udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 0,1-60%;
- intensywność zabudowy – od 0,001 do 0,6;
- wysokość zabudowy – do 12,0 m
- dla obiektów związanych z produkcją rolniczą dopuszcza się wysokość – do 25,0 m (nie dotyczy budynków, dla których obowiązuje maksymalna wysokość zabudowy wskazana powyżej);
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, infrastruktury komunikacyjnej oraz tereny zieleni;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego zgodnie z przepisami prawa;
- dopuszcza się zwiększanie areału gospodarstw oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa – poza tymi oznaczonymi na rysunku Studium;
- w przypadku występowania gruntów rolnych na terenach oznaczonych w Studium jako tereny lasów i większych zadrzewień obowiązują zasady zagospodarowania jak dla strefy rolniczej

Dla terenów w strefie przyrodniczej ustala się:

- w odniesieniu do lasów Skarbu Państwa, zasady zagospodarowania zgodnie z planami urządzania lasu i operatami urządzeniowymi lasu,
- w terenach lasów i większych zadrzewień oraz terenach wskazanych do zalesienia dopuszcza się realizację zabudowy związanej z gospodarką leśną (za wyjątkiem obszarów wyłączonych spod zabudowy, zob. rozdz. 2.2.);
- w terenach zieleni dopuszcza się zieleni zarówno w formie urządzonej, jak i nieurządzonej;
- w przypadku realizacji zabudowy związanej z gospodarką leśną:
 - udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 60-90%,
 - udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 5-20%;
 - intensywność zabudowy – 0,001 do 0,4,
 - wysokość zabudowy – do 10,0 m;
- w przypadku występowania gruntów leśnych na terenach oznaczonych w Studium jako tereny rolnicze – obowiązują zasady zagospodarowania jak dla strefy przyrodniczej;
- dla terenów cmentarzy obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy za wyjątkiem obiektów związanych z funkcjonowaniem cmentarza;
- w przypadku realizacji zabudowy związanej z funkcjonowaniem cmentarza:

- wysokość zabudowy – do 8,0 m;
- teren planowanego powiększania obszaru cmentarza powinien spełniać wymagania przepisów prawa – aktualnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r., Nr 52, poz. 315);
- wokół istniejących cmentarzy występuje strefa ochrony sanitarnej o szerokości 150 m, gdzie obowiązuje zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności, studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, z możliwością jej zmniejszenia do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 m do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone (zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25.08.1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na Cmentarze, Dz. U. z 1959 r., nr 52 poz. 315);
- w terenach wód powierzchniowych płynących i wód powierzchniowych stojących dopuszcza się realizację kąpielisk i pomostów oraz obiektów i urządzeń służących gospodarce wodnej, przy realizacji w/w inwestycji należy uwzględnić powierzchniowe formy ochrony przyrody oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego;
- dopuszcza się realizację niezbędnej infrastruktury technicznej lub komunikacyjnej.

Ponadto, wyznaczono kierunki związane z gospodarką surowcami mineralnymi, a mianowicie: tereny górnicze eksploatowanych złóż kopalin, tereny udokumentowanych złóż kopalin i tereny powierzchniowej eksploatacji kopalin. **Dla terenów powierzchniowej eksploatacji kopalin ustala się:**

- udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej – 0-100%;
- udział powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej: 0-20%;
- wysokość zabudowy – do 10,0 m,
- dopuszcza się lokalizację zabudowy związanej z główną funkcją terenu w postaci obiektów biurowych, magazynowych, składowych, administracyjnych itp.

2.2 OBSZARY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

Wyłącza się z możliwości lokalizowania nowych terenów zabudowy: tereny w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią (za wyjątkiem budowy niezbędnych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej).

2.3 OGRANICZENIA W LOKALIZACJI ZABUDOWY

Należy ograniczyć lokalizację nowej zabudowy dla następujących terenów:

- w obrębie chronionych gruntów rolnych;
- w obrębie gruntów leśnych;
- w zasięgu komponentów współtworzących ponadlokalny system powiązań ekologicznych, w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego;
- w obrębie ustanowionych form ochrony przyrody, co wynika z konieczności zachowania i ochrony występujących tam siedlisk przyrodniczych i gatunków flory, będących przedmiotem i celem ochrony, a także potrzeby respektowania przepisów obowiązujących dla poszczególnych form ochrony przyrody;
- w obrębie udokumentowanych złóż kopalin oraz w terenach górniczych eksploatowanych złóż kopalin;

- w strefie ograniczonego użytkowania od napowietrznych linii elektroenergetycznych;
- w obowiązujących strefach ochrony sanitarnej dla cmentarzy;
- w strefach ochronnych od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW (urządzenia fotowoltaiczne).

3 OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1 OGÓLNE CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Ogólnym celem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego będzie zachowanie, zrównoważone wykorzystanie oraz odnawianie poszczególnych składników środowiska. Ogólne kierunki działań w zakresie ochrony środowiska gminy Rozogi dotyczyć będą:

- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowania różnorodności biologicznej oraz zapewnienia ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami,
- zachowania dziedzictwa geologicznego,
- utrzymywania właściwego stanu ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w tym siedlisk przyrodniczych,
- ochrony zieleni urządzonej oraz zadrzewień towarzyszących zabudowie,
- ochrony walorów krajobrazowych,
- ochrony jakości powietrza atmosferycznego,
- przeciwdziałania zmianom klimatycznym poprzez kreowanie gospodarki niskoemisyjnej oraz adaptację do postępujących zmian klimatycznych,
- kształtowania właściwych postaw wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Ponadto, w przypadku lokalizacji i funkcjonowania obiektów kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (lub obiektów o charakterze uciążliwym) istotne jest zastosowanie rozwiązań zapewniających nierozprzestrzenianie się czynników uciążliwych na okoliczne tereny zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi. Dotyczy to w szczególności zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej, zamieszkania zbiorowego, przeznaczonej na pobyt dzieci i młodzieży, opieki zdrowotnej oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Lokalizacja obiektów mogących powodować znaczące oddziaływania na środowisko powinna się odbywać przy zachowaniu separacji przestrzennej. Ponadto, wskazane jest wprowadzanie terenów izolujących w postaci zieleni średnio- i wysokopiennej, zwłaszcza od zabudowań mieszkalnych, usługowych i rekreacyjnych.

W związku z powyższym, realizacja poszczególnych kierunków działań z zakresu ochrony środowiska będzie korzystnie wpływać na stan środowiska, poprawi jakość życia mieszkańców oraz wpłynie na zwiększenie ogólnej atrakcyjności Gminy.

Bazując na krajowych i wojewódzkich koncepcjach korytarzy ekologicznych wytypowano główne elementy tworzące system przyrodniczy. Stanowią go obszary obejmujące wartościowe struktury przyrodnicze – siedliska roślin i zwierząt, elementy istotne dla zachowania różnorodności biologicznej Gminy i regionu. Są to (por. rozdz. 3.8. części uwarunkowań Studium):

- komponenty o znaczeniu ponadlokalnym (wojewódzkim i krajowym):
 - węzeł ekologiczny Puszczy Piskiej – obejmujący zwarte przestrzenie leśne położone w północno-wschodniej części Gminy, będące jednocześnie na skraju tzw. Puszczy Piskiej;
 - korytarz ekologiczny „Puszczy Piskiej – Dolina Narwi” – korytarz łącznikowy obejmujący tereny położone we wschodniej części Gminy, stanowiące zwarty kompleks leśny wraz z niewielkimi podmokłościami;

- korytarz ekologiczny „Dolina Omulwi – Północno-Wschodni” – korytarz łącznikowy obejmujący tereny położone przy południowo-zachodnim skraju Gminy, gdzie stosunkowo licznie występują lokalne zagłębienia terenowe, sprzyjające rozwojowi torfowisk;
 - komponenty o znaczeniu lokalnym (gminnym i miejscowym):
 - korytarze lokalne – obejmujące ciągi terenów leśnych i zadrzewionych oraz dolin Rozogi i Szkwy (we fragmentach niewchodzących w skład komponentów ponadlokalnych) wraz z najbliższym otoczeniem (mozaika terenów rolniczych, z lokalnymi podmokłościami);
 - płaty lokalne – stanowiące enklawy większych zgrupowań terenów leśnych i zadrzewionych, występujących głównie w centralnej oraz południowej części Gminy;
- Uzupełnieniem powyższego są komponenty o znaczeniu lokalnym (miejscowym):
- mikrokorytarze ekologiczne pozostałych, drobnych cieków i rowów melioracyjnych;
 - mikropłaty ekologiczne enklaw leśnych i terenów parkowych;
 - mikrokorytarze ekologiczne pasmowych zadrzewień;
 - mikropłaty ekologiczne drobnych zbiorników wodnych;
 - mikropłaty/mikrokorytarze ekologiczne zieleni ozdobnej i urządzonej.

Obszary powyższe są predysponowane do pełnienia głównie funkcji przyrodniczych. Dla ich prawidłowego funkcjonowania niezbędne jest zachowanie ciągłości związków funkcjonalno-przestrzennych między składowymi ekosystemów, a w szczególności migracji gatunków, wzajemnego wzbogacania ekosystemów w materię, energię i informację biologiczną. W tym celu należy ograniczyć rozprzestrzenianie zabudowy na tereny współtworzące system przyrodniczy, zwłaszcza należy:

- chronić ciągłość korytarzy ekologicznych przed wprowadzaniem istotnych barier antropogenicznych oraz przed nadmierną fragmentacją elementów tworzących system powiązań przyrodniczych, zwłaszcza zwartych kompleksów leśnych,
- w możliwie maksymalnym stopniu pozostawić w użytkowaniu rolniczym tereny łąkowo-pastwiskowe oraz zapewnić i utrzymać funkcjonalność system rowów i kanałów melioracyjnych; tereny łąkowo-pastwiskowe powinny funkcjonować jako tło ekologiczne, wspierające system powiązań przyrodniczych,
- pod zabudowę w pierwszej kolejności przeznaczać tereny nieużytków lub gruntów rolnych niskich klas bonitacyjnych, a także niezabudowane fragmenty przestrzeni zurbanizowanej (przy zachowaniu udziału powierzchni biologicznie czynnej),
- ewentualna lokalizacja i funkcjonowanie obiektów kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie powinna stanowić zagrożenia dla jakości pól rolnych, sadowniczych lub ogrodniczych (w szczególności uprawianych z docelowym przeznaczeniem do spożycia przez ludzi) na pobliskich terenach,
- chronić i pielęgnować poszczególne komponenty tworzące zieleni urządzoną i towarzyszącą zabudowie – roślinność ozdobna, parki, skwery, zieleńce, zieleni izolacyjna itp.,
- uzupełniać system powiązań przyrodniczych poprzez wprowadzanie zadrzewień w obrębie nieużytków i terenów zdegradowanych, kształtowanie zieleni urządzonej terenów zabudowanych (np. zieleni ozdobnej niskiej i wysokiej), wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej przy ciągach komunikacyjnych,
- możliwie maksymalnie chronić wartościowe siedliska roślinne i zwierzęce przed wycinką i zniszczeniem, zwłaszcza: lasy, starorzecza i inne zbiorniki wodne z zielenią towarzyszącą, zgrupowania zadrzewień i/lub zakrzewień na gruntach organogenicznych, pasmowe zadrzewienia i pojedyncze okazy drzew),
- nie dopuszczać do degradacji i nadmiernych zanieczyszczeń wód oraz gruntów, a także zanieczyszczeń atmosferycznych,
- przestrzegać przepisów odnoszących się do poszczególnych form ochrony przyrody.

Ewentualne odstępstwa od w/w zasad mogą dotyczyć jedynie nieznacznych oddziaływań na system przyrodniczy, w tym wycinki pojedynczych drzew, wycinki drzewostanu bez szkody dla funkcjonowania systemu przyrodniczego jako całości, wycinki małowartościowych zadrzewień i zakrzewień będących efektem procesów sukcesyjnych, oraz muszą odbywać się zgodnie z przepisami prawa. Ewentualne odstępstwa od w/w zasad powinny być poparte wyższym interesem publicznym lub koniecznością rozwoju gospodarczego Gminy i regionu, przy czym nie mogą one powodować pogorszenia stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w myśl zasady rozwoju zrównoważonego.

3.2 ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBJĘTE OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach gminy Rozogi występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Ostoja Piska PLH280048;
- obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) Puszcza Piska PLB280008;
- pomniki przyrody,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów (obligatoryjna dla terytorium całego kraju).

Szczegółowej charakterystyki w/w obszarów i obiektów dokonano w części uwarunkowań niniejszego Studium.

3.2.1 OBSZARY NATURA 2000

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, w tym mających swój zasięg w gminie Rozogi, obowiązują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ochrona obszarów odznacza się zakazem podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru, w tym w szczególności mogących pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000.

Ponadto, dla obszarów Natura 2000 obowiązują plany zadań ochronnych. Aktualnie:

- dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Piska PLH280048” – obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Piska PLH280048 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2020 poz. 1813) zmieniony w zakresie zał. nr 3, 4, 5 oraz 6 przez Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 8 września 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Piska PLH280048 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2020 poz. 3711);
- dla obszaru Natura 2000 „Puszcza Piska PLB280008” – nie został jak dotąd formalnie zatwierdzony przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Olsztynie.

3.2.2 POMNIKI PRZYRODY

W terenie gminy Rozogi ustanowiono kilkadziesiąt pomników przyrody. W odniesieniu do pomników przyrody obowiązują zasady gospodarowania określone w aktach prawnych, aktualnie obowiązujących dla danego pomnika. Ochroną objęte są poszczególne obiekty w graniach lokalizacji, z zasięgiem korony i systemu korzeniowego.

3.2.3 OCHRONA GATUNKOWA

Ochrona gatunkowa obowiązuje na terytorium całego kraju, w tym na terenie gminy Rozogi. Względem gatunków objętych ochroną zastosowanie znajdują uwarunkowania określone ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na tej podstawie sporządzane są stosowne rozporządzenia, określające m.in. listę gatunków objętych ochroną oraz szczegółowe zakazy względem nich wprowadzone. Obecnie obowiązują następujące rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016 poz. 2183) oraz Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2020 poz. 26).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).

Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i zachowania we właściwym stanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt wraz z ich siedliskami, a w konsekwencji także zachowanie różnorodności genetycznej i biologicznej. Ochroną gatunkową obejmowane są w szczególności gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem, cenne dla nauki, a także odgrywające istotną rolę w ekosystemach. Głównym celem działań ochronnych jest zachowanie tych gatunków na naturalnie zajmowanych stanowiskach. W celu zachowania i zabezpieczenia ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

3.3 PLANOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Biorąc pod uwagę ustalenia i wytyczne krajowych oraz wojewódzkich dokumentów planistycznych i strategicznych stwierdza się, że na terenie gminy Rozogi nie występują planowane do ustanowienia obszarowe lub obiektowe formy ochrony przyrody.

3.4 OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH WYSOKICH KLAS BONITACYJNYCH

Ochrona gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych polegać będzie na podtrzymaniu wiodącej, rolniczej funkcji tych obszarów, racjonalnej gospodarce rolnej i minimalizacji przeznaczania na cele nierolnicze (zob. rozdz. 9).

W stosunku do gruntów rolnych I, II i III klasy bonitacyjnej obowiązują przepisy Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmiana ich przeznaczenia na cele nierolnicze wymagałaby zgody w drodze sporządzenia planów miejscowych lub spełnienia wymogów wynikających z Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

3.5 OCHRONA GRUNTÓW LEŚNYCH ORAZ GRUNTÓW ZADRZEWIONYCH I ZAKRZEWIONYCH

Ochrona gruntów leśnych polegać będzie na podtrzymaniu ekologicznej funkcji lasów i racjonalnej gospodarce leśnej (zob. rozdz. 10).

Przed wycinką chronione będą zwłaszcza lasy ponadlokalnych komponentów budujących system przyrodniczy Gminy i regionu, lasy porastające tereny o znacznym nachyleniu oraz lasy ochronne. Ewentualne odstępstwa od zaniechania wycinki drzewostanu winny być poparte wyższym

interesem publicznym lub koniecznością rozwoju gospodarczego Gminy, przy czym nie mogą one powodować znaczącego pogorszenia stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w myśl zasady rozwoju zrównoważonego.

Lasy są prawnie chronione przed likwidacją. Wycinka lasu lub jego części wymaga zgody na odlesienie. W stosunku do lasów obowiązują przepisy Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Część lasów na terenie Gminy posiada status lasów ochronnych, zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 roku o lasach. Dla lasów ochronnych obowiązują przepisy prawa dotyczące ich ochrony oraz możliwych zasad ich zagospodarowania, zgodnie z Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Dla gruntów zadrzewionych i zakrzewionych oraz drzew niebędących lasami zastosowanie mają przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

3.6 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w granicach Gminy powinna polegać na przeciwdziałaniu degradacji wód, ochronie ilościowej i jakościowej oraz racjonalnemu kształtowaniu stosunków wodnych, poprzez:

- rozwój systemów kanalizacji sanitarnej, w tym budowę nowych odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz zapewnienie odpowiedniego stopnia oczyszczania ścieków;
- zastępowanie zbiorników bezodpływowych na nieczystości (szamb) przydomowymi systemami oczyszczania ścieków na terenach nieobjętych siecią kanalizacji sanitarnej oraz działania zmierzające do realizacji w gospodarstwach rolnych szczelnych zbiorników na gnojowicę i płyty obornikowe;
- w szczególności w całej zlewni wód obszaru Natura 2000 Ostoja Piska PLH280048 możliwość zabudowy należy warunkować odprowadzeniem ścieków kanalizacją do oczyszczalni zapewniającej kontrolę parametrów oczyszczonych ścieków, zaś w przypadku braku kanalizacji – gromadzeniem ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych;
- przestrzeganie przepisów z zakresu gospodarki odpadami (skuteczne postępowanie w przypadku identyfikacji nielegalnych wysypisk);
- racjonalizację zużycia wód podziemnych na cele komunalne i przemysłowe oraz zapewnienie odpowiedniej przepustowości i sprawności urządzeń ujęć wody;
- usytuowanie i funkcjonowanie obiektów kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (przy zastosowaniu rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych) przy zapewnieniu braku zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego;
- ochrona głównych rzek Gminy (Rozoga, Szkwa) poprzez zakaz lokalizowania w sąsiedztwie rzek obiektów i urządzeń mogących stanowić potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych;
- utrzymanie istniejących naturalnych terenów podmokłych, w szczególności bagien i mokradł;
- utrzymanie we właściwym stanie technicznym systemów melioracyjnych, ochronę układu odwodnienia rowami melioracyjnymi oraz przebudowę systemów melioracyjnych, działających dotychczas na potrzeby rolnicze w przypadku przekształcenia tych terenów w obszary zurbanizowane;
- realizację obiektów małej retencji;
- zwiększanie naturalnej retencji na terenach podmokłych łąk, torfowisk i bagien oraz na terenach leśnych w zakresie dopuszczalnym przez ochronę przyrody; kompleksową ochroną potencjału retencyjnego obszarów mokradłowych; działania w zakresie zwiększenia retencji powinny brać

pod uwagę prognozowane ocieplenie klimatu, kiedy to wielkość potencjału wodnego środowiska w stosunku do potrzeb może być istotnym problemem dla gospodarki;

- maksymalne odprowadzanie wód opadowych do ziemi, minimalizowanie ich odprowadzania do kanalizacji oraz wprowadzenie zorganizowanego zarządzania wodami opadowymi w obszarach zurbanizowanych;
- ograniczanie stosowania nawozów sztucznych, zwłaszcza w odniesieniu do jednolitych części wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych (tzn. JCWP Szkwa do dopływu spod Lipniaka z jez. Świętajno Łąckie - RW2000172651852), zgodnie z Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 29 marca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2017 poz. 1432).

W odniesieniu do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 216 „Sandr Kurpie” wskazuje się na przestrzeganie zakazów, nakazów i ograniczeń stosownie do proponowanych stref ochronnych (zaś po ich formalnym ustanowieniu – przestrzeganie zawartych dla nich rozstrzygnięć), tj.:

- zakazów:
 - lokalizowania inwestycji szkodliwych dla środowiska lub mogących pogorszyć ten stan ze względu na wytwarzanie ścieków, emitowanie pyłów i gazów;
 - lokalizacji wysypisk odpadów niebezpiecznych i innych niezabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji toksycznych lub innych;
 - prowadzenia rurociągów transportujących substancje chemiczne mogące zanieczyścić wody,
 - budowy baz paliw płynnych i obiektów ich przeładunku;
 - budowy autostrad i dróg ekspresowych w obrębie obszarów prawnie chronionych;
 - lokalizowania obiektów, które mogą obniżyć wartość terenów rekreacyjnych i obniżyć walory krajobrazowe środowiska podlegającego ochronie;
 - wprowadzania niedostatecznie oczyszczonych ścieków do gruntu lub wód powierzchniowych;
- ograniczeń:
 - stosowania środków ochrony roślin, nawozów sztucznych oraz nawożenia gnojowicą;
 - prowadzenia działalności gospodarczej zagrażającej czystości powierzchni ziemi; w obrębie obszarów prawnie chronionych i rekreacji;
- nakazów:
 - likwidacji szamb, nieszczelnych zbiorników na gnojówkę i suchych ustępów;
 - likwidacji nielegalnych wysypisk śmieci i innych źródeł zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

3.7 OCHRONA ZASOBÓW SUROWCOWYCH

Na obszarze gminy Rozogi występuje aktualnie kilkanaście udokumentowanych złóż kopalin – kruszywa naturalnego, które scharakteryzowano w części uwarunkowań niniejszego Studium.

W stosunku do udokumentowanych złóż surowców ustala się:

- racjonalną eksploatację kopalin, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu górnictwa odkrywkowego na krajobraz, gleby, lokalne stosunki wodne i ludzi, stosownie do przepisów prawa;
- eksploatację złóża kopaliny należy prowadzić w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku oraz przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny;
- podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złóża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, a także warunków życia ludzi w obrębie

i sąsiedztwie kopaliny, w tym poprzez zachowanie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nie objętych eksploatacją;

- dla eksploatowanych złóż obowiązują koncesje na wydobywanie złóż oraz obszary górnicze i tereny górnicze;
- w obszarze górniczym obowiązuje zakaz zabudowy, z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych związanych z eksploatacją;
- po zakończonym wydobywaniu kopaliny należy przeprowadzić rekultywację w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji.

3.8 OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Ograniczaniu negatywnych skutków emisji powierzchniowej, w tym emisji z indywidualnych procesów grzewczych, realizowane będzie poprzez:

- ograniczanie zjawiska „rozlewania się” terenów zabudowy, poprzez realizację zagospodarowania uwzględniającego wytypowane strefy funkcjonalne polityki przestrzennej;
- wdrażanie gospodarki niskoemisyjnej, w tym m.in.: wykorzystanie energii odnawialnej, zwłaszcza ze źródeł rozproszonych (mikro- i małych instalacji OZE, jako urządzeń wspomagających lokalne wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepłej), termomodernizacje budynków, stosowanie efektywnych energetycznie i niskoemisyjnych źródeł ciepła lub paliw stałych wysokiej jakości.

Ograniczanie negatywnych skutków emisji liniowej, w tym pochodzącej z ruchu pojazdów silnikowych, realizowane będzie poprzez:

- poprawę płynności ruchu drogowego:
 - realizację obwodnicy miejscowości Rozogi i Dąbrowy,
 - modernizację nawierzchni dróg,
 - przebudowę skrzyżowań;
 - budowę nowych odcinków dróg gminnych;
- rozwój alternatywnych środków transportu:
 - realizację szlaków rowerowych i pieszo-rowerowych;
 - wyznaczanie pasów i kontrapasów dla ruchu rowerowego na jezdniach.

Ograniczanie negatywnych skutków emisji punktowej, w tym potencjalnych zanieczyszczeń przemysłowych, realizowane będzie poprzez:

- wdrażanie rozwiązań technologicznych zabezpieczających przed nadmierną emisją;
- kontrole w zakresie spełniania norm i standardów ochrony powietrza atmosferycznego;
- lokalizacje nowych obiektów mogących powodować uciążliwości aerosanitarne (w tym przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko) wyłącznie z zachowaniem dopuszczalnych norm emisji w środowisku oraz w bezpiecznym oddaleniu od skupisk zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, usług turystyki i rekreacji oraz usług publicznych (nakaz zachowania separacji przestrzennej).

3.9 OCHRONA KRAJOBRAZU, W TYM KULTUROWEGO

Na terenie gminy Rozogi należy dążyć do wdrażania skutecznych narzędzi (w szczególności planistycznych) dla ochrony różnorodności przyrodniczo-krajobrazowej i tożsamości kulturowej, w tym sukcesywnie obejmować poszczególne obszary Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Kształtowanie i ochrona krajobrazu kulturowego zabytkowego realizowana będzie poprzez przestrzeganie zasad ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i zabytków, ich uwzględnianie i zachowanie w procesie planowania przestrzennego, a także nawiązywanie nowym budownictwem do tradycyjnego charakteru zabudowy.

Ponadto, w celu ochrony walorów krajobrazowych, w tym krajobrazu kulturowego ustala się:

- ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego zwłaszcza obiektów wpisanych do rejestru zabytków i ewidencji zabytków,
- wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- ochronę i renowację istniejących układów zieleni, w tym terenów parkowych i cmentarnych,
- ochronę gruntów rolnych i leśnych przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze i nieleśne,
- utrzymanie zwartej zabudowy miejscowości,
- poprawę estetyki zabudowy miejscowości, utrzymanie dobrego stanu technicznego zabudowy istniejącej poprzez remonty i modernizacje, z zachowaniem tradycyjnych form i likwidację obiektów zdegradowanych,
- promowanie regionalnych form budownictwa, poprzez:
 - dążenie do rekompozycji nowej zabudowy, wprowadzanej na tereny dawnych siedlisk zagrodowych, w celu minimalizacji dysonansu między zabudową współczesną, a tradycyjną zabudową regionu,
 - kontrolowanie charakteru remontów istniejących obiektów, a także ściśle sprecyzowanie wytycznych dla obiektów nowych, na obszarach wsi o charakterze kolonijnym i terenach,
- przeciwdziałanie wszelkim formom dysharmonii krajobrazu w tym zabudowy o garbatych i wysokości zakłócającej sylwetkę wsi i kompozycję układów zabudowy, w tym zwłaszcza nie dopuścić do przesłonięcia, dominujących w krajobrazie zespołów kościelnych, zarówno z oddalonych miejsc i punktów widokowych jak również z miejsc znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu zespołów kościelnych,
- dbałość o estetykę zainwestowania rekreacyjnego, zwłaszcza w terenach nadjeziornych, w tym:
 - utrzymanie w dobrym stanie technicznym zabudowy letniskowej,
 - utrzymanie oraz podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej,
 - przystosowanie zagród rolniczych do rozwoju agroturystyki, stosownie do potrzeb,
 - adaptację istniejącej zabudowy na cele turystyczno-usługowe i budownictwo letniskowe,
 - dostosowanie nowych obiektów do charakteru zabudowy regionalnej i kompozycji krajobrazu, z wyposażeniem w urządzenia z zakresu ochrony środowiska.

3.10 OCHRONA UZDROWISK

Na terenie gminy Rozogi nie występują uzdrowiska.

4 OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Obiekty i obszary ujęte w wojewódzkim rejestrze zabytków, w tym stanowiska archeologiczne, a także obiekty i obszary ujęte w gminnej ewidencji zabytków, wykazano w części uwarunkowań niniejszego Studium.

Ustala się trzy podstawowe priorytety oraz kierunki działań w ramach ochrony zabytków²:

- Priorytet I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy:
 - zahamowaniem procesu degradacji zabytków i doprowadzeniem do poprawy ich stanu zachowania;
 - wspieraniem inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
 - podejmowaniem współpracy z właścicielami zabytków położonymi na terenie Gminy;
- Priorytet II: Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego:
 - realizowaniem zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami, jako potwierdzenia uznania znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju Gminy;
 - budowaniem zintegrowanego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego;
 - rozszerzeniem zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy;
- Priorytet III: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja, służące budowaniu tożsamości mieszkańców:
 - opracowanie dokumentacji zasobów dziedzictwa kulturowego gminy oraz monitorowanie ich stanu zachowania;
 - umożliwieniem jak najszerszego dostępu do informacji o dziedzictwie kulturowym Gminy;
 - rozwojem edukacji i popularyzacji wiedzy o dziedzictwie kulturowym gminy Rozogi.

Z uwagi na wartości historyczno-kulturowe gminy Rozogi planuje się zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych. Ponadto należy dążyć do upowszechniania wiedzy w zakresie rozpoznawania walorów obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy.

Ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej należy prowadzić zgodnie z przepisami prawa. Ochrona polegać będzie w szczególności na działaniach, podejmowanych przez organy administracji publicznej, dotyczących:

- zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków;
- kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

² Za ustaleniami, opracowanego zgodnie z przepisami ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Rozogi na lata 2022 – 2025.

W celu dopełnienia ochrony ustala się również prowadzenie zadań z zakresu opieki nad zabytkami:

- naukowego badania i dokumentowania zabytków;
- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach;
- zabezpieczenia i utrzymania zabytków oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- korzystania z zabytków w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytkach i ich znaczeniu.

4.1 OCHRONA OBIEKTÓW WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Wszystkie obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków, podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (ich wykaz zamieszczono w części uwarunkowań niniejszego Studium).

W stosunku do zabytków nieruchomych (A) wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków ustala się następujące zasady ochrony:

- wszelkie działania inwestycyjne powinny być prowadzone zgodnie z przepisami prawa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego;
- dążenie do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wykorzystanie obiektu na cele użytkowe powinno zapewniać trwałe zachowanie wartości zabytkowych (zakazuje się dokonywania zmian mogących doprowadzić do utraty wartości zabytku);
- w przypadku remontów, przebudów lub adaptacji obszarów i obiektów należy zachować walory zabytkowe, utrzymać gabaryty i historyczne rozplanowanie, stosować tradycyjne materiały budowlane wysokiej jakości, na podstawie wytycznych konserwatorskich;
- ochrona zieleni towarzyszącej obszarom i obiektom zabytkowym;
- wyklucza się lokalizowanie obiektów dysharmonizujących z zabytkowym sąsiedztwem.

W stosunku zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na:

- prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych;
- wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- prowadzenia badań konserwatorskich;
- prowadzenia badań archeologicznych;
- przemieszczania zabytku nieruchomego;
- dokonywania podziału zabytku nieruchomego;
- zmiany przeznaczenia zabytku lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- umieszczania na zabytku urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów, z wyłączeniem, tablic informujących, iż dany obiekt jest zabytkowy;
- podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku;
- poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

4.2 OCHRONA OBIEKTÓW UJĘTYCH W EWIDENCJI ZABYTEKÓW

Na terenie gminy Rozogi oprócz zabytków wpisanych do rejestru zabytków istnieją obiekty ujęte w ewidencji zabytków (ich wykaz zamieszczono w części uwarunkowań niniejszego Studium).

W stosunku do obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków ustala się następujące zasady ochrony:

- zachowanie obszarów i obiektów wpisanych do ewidencji zabytków z możliwością rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, zmiany sposobu użytkowania zgodnie z przepisami prawa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego, a także w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- nakaz wykonywania prac remontowo-konserwatorskich z użyciem tradycyjnych materiałów budowlanych – drewna, cegły, dachówki ceramicznej, a także zalecania stosowania w remontach elewacji i dachów: tradycyjnej kolorystyki ścian, kolorów pokrycia dachowego, stolarki okiennej i drzwiowej, a także detalu architektonicznego;
- zahamowanie procesów degradacji obiektów i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- usunięcie w miarę możliwości obiektów, bądź ich części, stanowiących elementy dysharmonijne zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie obiektów zabytkowych;
- ochrona zieleni towarzyszącej obiektom zabytkowym wpisanym do ewidencji zabytków;
- sukcesywna aktualizacja stanu ewidencji zabytków.

Pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego ujętych w gminnej ewidencji zabytków wydaje organ administracji architektoniczno-budowlanej w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4.3 OCHRONA STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

Stanowiska archeologiczne niewpisane do rejestru zabytków, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, (ich wykaz zamieszczono w rozdz. części uwarunkowań niniejszego Studium) nierzadko posiadają trudny do określenia, rzeczywisty zasięg, a rejestracja powierzchniowa stanowisk nie przesądza o ich faktycznej wartości kulturowej. Wobec powyższego uznać należy, że obszary stanowisk archeologicznych są dostępne do celów zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed realizacją jakichkolwiek prac ziemnych związanych z zabudową oraz zagospodarowaniem terenu.

W stosunku do stanowisk archeologicznych niewpisanych do rejestru zabytków ustala się:

- w przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego, znajdującego się w ewidencji zabytków AZP, prace ziemne należy prowadzić zgodnie z przepisami prawa;
- prowadzenie badań archeologicznych zgodnie z przepisami prawa;
- wykorzystanie wyników w/w badań, zapewniając w miarę możliwości ochronę potencjalnych stanowisk archeologicznych,
- obowiązek nadzoru konserwatorskiego zgodnie z przepisami prawa w przypadku prac budowlanych w sąsiedztwie w/w stanowisk,
- obowiązek zawiadamiania służby archeologicznej zgodnie z przepisami prawa w przypadkach natrafienia w trakcie prowadzenia prac ziemnych na obiekty nieznanego pochodzenia, mogące posiadać cechy zabytków.

–

4.4 OCHRONA OBIEKTÓW SAKRALNYCH I ZABYTEKOWYCH CMENTARZY

Na terenie gminy Rozogi znajdują się obiekty sakralne o wartościach zabytkowych, do których należą kościoły oraz cmentarze różnych wyznań. Występują zarówno obiekty wpisane do rejestru zabytków (obowiązują ustalenia rozdz. 4.1.), jak i ujęte w ewidencji zabytków (obowiązują ustalenia rozdz. 4.12.).

Ponadto, dla obiektów sakralnych:

- wpisanych do rejestru zabytków,
- niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w ewidencji zabytków,

ustala się strefy obejmujące bezpośrednie otoczenie obiektów, dla których obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów kubaturowych niezwiązanych z funkcją, zakaz usuwania nagrobków pochodzących sprzed 1945 r., wycinki starodrzewia, oraz zakaz rozbiórki ogrodzeń. Ponadto wszelkie roboty w bezpośrednim otoczeniu obiektów sakralnych wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Dodatkowo, w obrębie zabytkowych cmentarzy (ujętych w rejestrze i ewidencji zabytków) nakazuje się o ochronę układu przestrzennego (alei, układu kwater), ochronę zabytkowego drzewostanu, ochronę historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury tj. ogrodzenia, pompy wodne i kaplice. Wszelkie prace inwestycyjne na terenie zabytkowych cmentarzy należy prowadzić zgodnie z przepisami prawa.

4.5 STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

W strefach ochrony konserwatorskiej (strefach ochrony zasadniczych elementów rozplanowania i wskazanej zabudowy, najbardziej wartościowych elementów kulturowych i krajobrazowych) politykę przestrzenną należy prowadzić z zachowaniem zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, w tym przede wszystkim: zabudowy, podziału i sposobu zagospodarowania działek, a także dążyć do restauracji i modernizacji technicznej obiektów o wartościach kulturowych.

Na terenie gminy Rozogi wskazuje się strefy ochrony konserwatorskiej dla miejscowości:

- Klon;
- Dąbrowy;
- Rozogi;
- Faryny.

W ich obrębie ustala się następujące zasady:

- zachowanie charakterystycznego usytuowania budynków i zieleni;
- zachowanie charakteru, skali i proporcji obiektów;
- zachowanie i ochrona historycznych zespołów osiedleńczych wpisanych do rejestru zabytków, wraz ze wszystkimi elementami kształtującymi urbanistykę takimi jak: ulice, place i wypełnione zielenią wnętrza urbanistyczne;
- ochrona wartości kulturowych i krajobrazowych, z zachowaniem charakterystycznych osi i ciągów kompozycyjnych i widokowych;
- kontynuacja występujących historycznie tradycji budowlanych w nowej zabudowie;
- dostosowanie nowej zabudowy do występujących historycznie tradycji budowlanych w zakresie kompozycji przestrzennej, skali i proporcji brył, rozwiązań konstrukcyjnych i materiałowych zabudowy;
- przebudowa obiektów dysharmonijnych;
- stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych,

- wszelkie prace i działania w tym podziały geodezyjne wymagają uzgodnienia z właściwym konserwatorem zabytków;
- prace przy drzewostanie wymagają uzgodnienia z właściwym konserwatorem zabytków.

Precyzyjne zasięgi stref ochrony konserwatorskiej i zasady w nich obowiązujące zostaną uregulowane na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W strefach ochrony konserwatorskiej parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania terenu powinny uwzględniać historyczne elementy podlegające ochronie, takie jak linie zabudowy, skala zabudowy, sposób lokalizacji i rozmieszczenia budynków, forma i gabaryty budynków miejscowej architektury tradycyjnej, geometria, pokrycie i kolorystyka dachów, a także fakultatywnie: rodzaj materiałów budowlanych, stolarki otworowej oraz tradycyjnego dla regionu detalu budowlanego, zdobnictwa ciesielskiego, stolarskiego i kowalskiego, przy czym nie dotyczy to budynków usługowych, produkcyjnych i handlowych na tyłach posesji. Ochrona walorów zabytkowych stanowi cel nadrzędny, któremu należy podporządkować budowę innych obiektów, które nie mogą wpłynąć na ograniczenie ekspozycji elementów zabytkowych.

5 KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1 ROZWÓJ KOMUNIKACJI DROGOWEJ

Układ komunikacji drogowej na terenie gminy Rozogi będą stanowić:

- układ nadrzędny:
 - obwodnica miejscowości Rozogi i Dąbrowy, planowana do realizacji,
 - droga krajowa nr 53, z dopuszczeniem modernizacji, przebudowy lub rozbudowy oraz postulowana do podniesienia klasy do drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP),
 - droga krajowa nr 59, z dopuszczeniem modernizacji, przebudowy lub rozbudowy oraz postulowana do podniesienia klasy do drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP);
- układ podstawowy:
 - drogi powiatowe, z dopuszczeniem modernizacji, przebudowy lub rozbudowy;
- układ uzupełniający:
 - drogi gminne z dopuszczeniem modernizacji, przebudowy lub rozbudowy oraz inne drogi nie zaliczone do kategorii dróg publicznych oraz nieoznaczone na rysunku Studium.

W zakresie rozwoju komunikacji drogowej zakłada się:

- modernizację, przebudowę lub rozbudowę istniejących dróg,
- budowę nowych dróg gminnych w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych, a także poprawę powiązań komunikacyjnych z nadrzędnym układem komunikacyjnym,
- tworzenie ogólnodostępnych parkingów, szczególnie w miejscach atrakcyjnych turystycznie,
- modernizacja dróg transportu rolniczego.

Modernizację, przebudowę lub rozbudowę poszczególnych dróg powinny być prowadzone sukcesywnie z założeniem osiągnięcia standardów w zakresie: szerokości w liniach rozgraniczających, szerokości pasów jezdni, łuków poziomych i pionowych oraz nośności warstwy jezdnej zgodnej z warunkami technicznymi określonymi w stosowanych przepisach prawa.

Ponadto, w celu poprawy dostępności komunikacyjnej Obszaru Funkcjonalnego Południowe Mazury, planowane jest utworzenie korytarza transportowego *Via Masuria*³. Planowana inwestycja łączyłaby odcinek drogi od obwodnicy Nidzicy, połączonej z S7, poprzez Wielbark, поближе Portu Lotniczego w Szymanach, przez Szczytno, następnie przez teren gminy Rozogi (Spaliny) do Pisza, a dalej przez Białą Piską do Szczuczyna (woj. podlaskie). Realizacja korytarza transportowego wiązałaby się również z inwestycjami dotyczącymi rozbudowy i modernizacji sieci dróg powiatowych, które łączyć będą Obszar Funkcjonalny z drogami wyższego rzędu oraz budowy sieci ścieżek rowerowych *Via Masuria* połączonych z korytarzem transportowym.

5.2 ROZWÓJ KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ

Nie przewidziano działań obejmujących przywrócenie połączeń kolejowych przebiegających przez teren gminy Rozogi.

³ Materiał źródłowy: Strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Południowe Mazury 2030

5.3 ROZWÓJ SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH

W zakresie kształtowania i promocji atrakcyjności turystycznej gminy Rozogi oraz jej walorów przyrodniczych i kulturowych ustala się układ szlaków turystycznych, zintegrowany z siecią tras i szlaków turystycznych międzynarodowych, krajowych i regionalnych:

- szlak rowerowy „Trasa Juranda” (szlak o długości ok. 87 km łączy Szczytno ze Spychowem, tworząc legendarny szlak według Sienkiewiczowskiej powieści „Krzyżacy”);
- szlak pieszy: „Szlak Mazursko – Kurpiowski” (szlak o długości ok. 41 km biegnie ze Szczytna Równina Mazurską przez rezerwat okazałych jałowców w okolicy Lipowca, do zabytkowej wsi Klon, w której zachowały się liczne domy o konstrukcji drewnianej, szlak jest w całości dostępny dla turystów rowerowych.

Ponadto, dopuszcza się możliwość wytypowania i oznaczenia lokalnych ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych na terenie całej Gminy, w oparciu m.in. o istniejące ciągi komunikacyjne, w tym drogi polne i leśne – oznaczenia przebiegu szlaków na słupach, drzewach lub tablicach informacyjnych.

5.4 ROZWÓJ SIECI WODOCIĄGOWEJ

Zaopatrzenie w wodę będzie realizowane z istniejących ujęć wody wskazanych i opisanych w części tekstowej dotyczących uwarunkowań niniejszego studium, tj. ujęć zlokalizowanych w miejscowościach:

- Rozogi,
- Dąbrowy,
- Faryny,
- Łuka.

Zachowuje się istniejące ujęcia wody oraz zakłada się ich sukcesywną, w miarę konieczności, modernizację i automatyzację w celu dostosowania do zmieniających się przepisów i standardów oraz zapotrzebowania.

W zależności od tempa rozwoju przestrzennego Gminy przewiduje się realizację kolejnych odcinków sieci wodociągowej i włączenia w obecny układ infrastruktury technicznej wodociągowej. Dopuszcza się także realizację nowych ujęć wody.

Jakość wody doprowadzanej poprzez sieć wodociągową do punktów wodnych powinna odpowiadać wymaganiom określonym w stosownych przepisach prawa.

Dopuszcza się korzystanie z ujęć indywidualnych, w tym wykonanie nowych na terenach niezawodociągowanych.

5.5 ROZWÓJ SIECI KANALIZACYJNEJ

Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej jest zadaniem ważnym w kontekście ochrony wód i gruntów przed zanieczyszczeniami oraz poprawy warunków sanitarnych mieszkańców Gminy. Rozwój systemów w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków powinien zapewnić możliwe szybkie zlikwidowanie dysproporcji w zakresie wyposażenia w kanalizację w stosunku do stopnia zaopatrzenia w wodę.

Ustala się rozbudowę zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej w oparciu o gminną oczyszczalnię ścieków w Rozogach, z priorytetem do dalszego rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej w Rozogach i Wilamowie zwłaszcza w odniesieniu do wytypowanych terenów rozwoju zabudowy i terenów uzupełnień zabudowy. Dopuszcza się rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w

Rozogach w celu dostosowania do zmieniających się standardów technologicznych oraz zapotrzebowania.

Ponadto, planuje się objęcie scentralizowanym systemem odprowadzenia ścieków miejscowość Dąbrowy, Klon i Faryny ze względu na jej wielkość, zwartość zabudowy oraz lokalizację usług dla ludności.

Na terenach nieskanalizowanych oraz w terenach zabudowy rozproszonej i kolonijnej ustala się stosowanie indywidualnych rozwiązań z zakresu odprowadzania ścieków, z preferencją dla stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków dla nowych terenów zabudowy oraz sukcesywną wymianą tradycyjnych zbiorników bezodpływowych (szamb) na przydomowe oczyszczalnie ścieków dla zabudowy istniejącej.

Ustala się, że rozwój zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej lub systemów indywidualnych unieszkodliwiania ścieków bytowych (przydomowe oczyszczalnie ścieków) jest szczególnie istotny w części Gminy, będącej w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 216 „Sandr Kurpie”, ze względu na ochronę zasobów użytkowych wód podziemnych wgłębnych i ich podatność na zanieczyszczenia.

5.6 ROZWÓJ SIECI ELEKTROENERGETYCZNEJ

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie mieszkańców Gminy w energię elektryczną, regularność dostaw, jakość dostarczanej energii, obsługę odbiorców, kontrolowanie eksploatacji sieci, przeprowadzanie modernizacji oraz usuwanie usterek jest podmiot zewnętrzny.

Zakłada się, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów rozwojowych, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej. Planowane są m.in.:

- automatyzacja linii średniego napięcia 15kV poprzez montaż rozłączników sterowanych drogą radiową
- wymiany przewodów gołych na izolowane na niskim i średnim napięciu
- wymiany wyeksploatowanych słupowych stacji transformatorowych SN/nn.

Dopuszcza się realizację:

- nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV;
- nowych linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV oraz niskiego napięcia 0,4 kV.

Ponadto zaleca się i dopuszcza takie działania jak:

- sukcesywna rozbudowa sieci elektroenergetycznej oraz stacji transformatorowych, stosownie do potrzeb;
- przebudowy linii napowietrznych na kablowe, stosownie do potrzeb;
- stosowanie urządzeń o wysokiej klasie energooszczędności;
- wymiana oświetlenia wewnętrznego i ulicznego na oświetlenie wykorzystujące nowoczesne technologie, np. typu LED;
- wzrost wykorzystania indywidualnych systemów odnawialnych źródeł energii.

5.7 ROZWÓJ SIECI GAZOWEJ

Obecnie na terenie gminy Rozogi nie występuje zbiorczy, zorganizowany system zaopatrzenia w gaz.

Nie planuje się realizacji gazu przewodowego. Dopuszcza się korzystanie z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w gaz.

5.8 ROZWÓJ SIECI TELEKOMUNIKACYJNEJ

Planowany rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej tworzą zapotrzebowanie na publicznie dostępne usługi telefoniczne i teleinformatyczne. Dla pokrycia tego zapotrzebowania niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejących sieci systemu stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej. Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostaną określone w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Proponuje się rozszerzenie zasięgu systemu sieciowego ogólnej dostępności do szerokopasmowego Internetu. Sieć taka może obejmować swoim zasięgiem istniejące obiekty użyteczności publicznej, placówki edukacyjne, kulturalne oraz tereny inwestycyjne. Wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjnych wpłynie na rozwój społeczeństwa informatycznego, zwiększy się dostępność do usług takich jak np.: rejestracja firm, poszukiwanie partnerów gospodarczych, elektroniczna obsługa przedsiębiorców.

Na terenie Gminy dopuszcza się lokalizację masztów radiokomunikacyjnych i stacji bazowych telefonii komórkowej.

5.9 ROZWÓJ CIEPŁOWNICTWA

W granicach gminy Rozogi nie istnieje centralny system ciepłowniczy. Nie ma przesłanek do budowy i eksploatacji zbiorczych systemów energetyki cieplnej. W związku z powyższą gospodarką ciepłą należy realizować z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w energię ciepłą. Przy dostępnych obecnie możliwościach technicznych tego rodzaju zaopatrzenia, konieczną dla ochrony powietrza atmosferycznego i rentowności ekonomicznej modernizację źródeł ciepła można realizować w systemach indywidualnego zaopatrzenia w:

- gaz skroplony,
- lekkie oleje opałowe,
- drewno opałowe,
- energię elektryczną,
- niekonwencjonalne źródła energii cieplnej (np. pompy ciepła), wykluczając czy ograniczając udział paliw węglowych jako czynnika energetycznego.

W związku z powyższym w zakresie ciepłownictwa zakłada się:

- sukcesywną przebudowę lub wymianę urządzeń grzewczych w celu zastosowania paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- rozwiązanie potrzeb ciepłych budownictwa jednorodzinnego w zależności od ekonomicznych uwarunkowań – ze źródeł lokalnych lub indywidualnych, z zastosowaniem systemów grzewczych opartych o paliwa ekologiczne niskoemisyjne i/lub bezemisyjne,
- korzystanie z dodatkowych źródeł ciepła, opartych na indywidualnych systemach OZE (mikroinstalacje jak kolektory słoneczne, pompy ciepła itp.).

5.10 ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

Funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami na terenie Gminy wymaga stałej kontroli i usprawniania. Zakłada się dalszy rozwój zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, rozwój selektywnej zbiórki odpadów, kontynuację działań w zakresie podwyższania świadomości społecznej obywateli w kwestii gospodarowania odpadami, a także intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Dla obszaru gminy Rozogi:

- nie przewiduje się uruchomienia składowiska odpadów komunalnych;
- planuje się utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (tzw. PSZOK);
- ustala się systematyczną poprawę skuteczności zbiórki odpadów i eliminowanie, z wykorzystaniem środków administracyjnych i edukacyjnych, nielegalnego wywozu i pozbywania się odpadów poza przygotowanymi do tego celu zakładami utylizacji i składowania odpadów;
- ustala się sukcesywną rozbudowę systemu selektywnej zbiórki surowców wtórnych, z uwzględnieniem celów wyznaczonych w tym zakresie przez politykę państwa i regionalną oraz realiów rachunku ekonomicznego;
- ustala się wywóz odpadów komunalnych do zakładu unieszkodliwiania odpadów komunalnych, przewidzianego do obsługi regionu gospodarki odpadami, w jakim znajduje się Gmina.

Szczegółowe zadania, obowiązki i wymagania z zakresu wykonywania gospodarki odpadami określa aktualnie obowiązujący Regulamin utrzymania czystości i porządku przyjęty uchwałą Rady Gminy, który określa w szczególności wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:

- prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych w tym powstających w gospodarstwach domowych, przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych, zużytych opon, a także odpadów zielonych;
- uprzątkania błota, śniegu lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego;
- mycie i naprawę pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na nieruchomościach oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- częstotliwość i sposoby pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

5.11 ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Rozwój sektora odnawialnych źródeł energii planuje się oprzeć przede wszystkim na potencjale promieniowania słonecznego. W związku z tym na rysunku Studium oznaczono granice obszarów, na których mogą być rozmieszczone wolnostojące urządzenia fotowoltaiczne o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi (fotowoltaika), związanymi z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. W obszarach, o których mowa powyżej dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów niezbędnych dla funkcjonowania urządzeń fotowoltaicznych, w tym urządzeń wytwarzających energię (ogniw fotowoltaicznych), dróg związanych z funkcjonowaniem elektrowni, urządzeń i obiektów elektroenergetyki, w tym linii elektroenergetycznych, stacji elektroenergetycznych oraz innych obiektów i urządzeń związanych z obsługą i eksploatacją elektrowni.

Ponadto, na terenie gminy Rozogi dopuszcza się lokalizację wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej do 500 KW oraz, w przypadku gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki, wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej do 1000 KW.

Rozwój technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii (dużej energetyki słonecznej) stwarza szanse dla społeczności lokalnej oraz lokalnych inwestorów na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej, rozwoju lokalnego oraz proekologiczną modernizację i decentralizację sektora energetycznego Gminy.

Poza energetyką słoneczną, na terenie całej gminy Rozogi dopuszcza się lokalizację innych instalacji OZE o mocy nieprzekraczającej 500 kW, stosownie do przepisów prawa. Przede wszystkim, pożądanym jest rozwój indywidualnych, rozproszonych źródeł energetyki odnawialnej o mocy mikroinstalacji. Ich rozwój posłuży wzrostowi wykorzystania OZE po stronie popytu generowanego przez użytkowników, a zatem energii trafiającej bezpośrednio do obiektów w Gminie, oraz przyczyni się ograniczeniu zużycia energii cieplnej lub elektrycznej (wspomaganie tradycyjnych metod pozyskiwania energii). Pożądanym jest przede wszystkim rozwój mikroinstalacji OZE takich jak: panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła itp. W tym kontekście istotne znaczenie ma model energetyki prosumenckiej oraz uwarunkowania regulacyjno-prawne dedykowane dla energetyki rozproszonej i rozwiązań prosumenckich.

6 OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym planowane są w następujących obszarach gminy Rozogi:

- w zakresie infrastruktury komunikacyjnej:
 - budowa nowych dróg gminnych w celu zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych;
 - modernizacja, przebudowa lub rozbudowa dróg w obrębie terenów zabudowy istniejącej i planowanej, sukcesywnie według potrzeb;
 - realizacja ciągów pieszo-rowerowych i rowerowych poprzez ich budowę lub wyznaczenie w formie pasów, kontrapasów lub oznakowanie;
 - realizacja szlaków turystycznych przez ich wyznaczenie lub oznakowanie;
 - tworzenie ogólnodostępnych parkingów.
- w zakresie infrastruktury technicznej:
 - uzbrojenie potencjalnych terenów inwestycyjnych aktywizacji gospodarczej;
 - dalsza rozbudowa sieci wodociągowej, w tym budowa nowych odcinków sieci oraz sukcesywne włączenie do istniejącej sieci wodociągowej budynków i obiektów w obrębie nowych terenów zabudowy;
 - sukcesywna modernizacja i automatyzacja gminnych ujęć wody;
 - dalsza rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej, w tym budowa nowych odcinków sieci oraz sukcesywne włączenie do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej budynków i obiektów w obrębie nowych terenów zabudowy;
 - sukcesywna modernizacja i rozbudowa gminnej oczyszczalni ścieków;
 - realizację nowych oraz modernizację i remonty istniejących linii elektroenergetycznych średniego (15 kV) i niskiego (0,4 kV) napięcia, w tym skablowanie linii napowietrznych;
 - modernizację i remonty oraz budowa nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV;
 - usprawnianie systemu gospodarki odpadami poprzez segregację odpadów i ich zbieranie z terenów Gminy w sposób zorganizowany;
 - utrzymanie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz zapewnienie jego właściwego funkcjonowania;
- w zakresie obiektów i urządzeń publicznych oraz towarzyszącej infrastruktury:
 - kształtowanie przestrzeni publicznych w miejscowościach gminnych poprzez budowę, modernizację, rozbudowę, przebudowę lub doposażenie parkingów, dróg, chodników, oświetlenia ulicznego, terenów zieleni urządzonej, placów zabaw i siłowni zewnętrznych, boisk sportowych, obiektów małej architektury, w tym nawiązujących do tożsamości regionalnej itp.;
 - remonty i modernizacje (w tym termomodernizacje) obiektów użyteczności publicznej;
 - realizacja ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;
 - realizacja systemu oznakowania i promocji dziedzictwa kulturowego;
 - odnowa i renowacja obiektów zabytkowych i historycznych.

7 OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym planowane są w następujących obszarach gminy Rozogi:

- planowana budowa obwodnicy miejscowości Rozogi,
- planowana budowa obwodnicy miejscowości Dąbrowy,
- dokończenie modernizacji, przebudowy oraz rozbudowy drogi krajowej nr 53,
- dokończenie modernizacji, przebudowy oraz rozbudowy drogi krajowej nr 59,
- modernizacja, przebudowa oraz rozbudowa dróg powiatowych,

Ponadto, zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, planuje się:

- utworzenie parku kulturowego dla miejscowości Klon (drewniana zabudowa wsi),
- utworzenie parku kulturowego dla miejscowości Faryny (historyczna zabudowa wsi),
- odtworzenie kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Rozoga w km 47+570 – 55+060, gmina Rozogi.

Dopuszcza się rozbudowę infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu na terenie Gminy.

8 OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów prawa, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości oraz obszary przestrzeni publicznej.

9 OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Planuje się zintensyfikowanie działań w kierunku podejmowania uchwał o przystąpieniu do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które jako akty prawa miejscowego w sposób najbardziej optymalny zabezpieczają wprowadzenie na danym terenie ładu przestrzennego oraz zabezpieczają właściwą ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Ustala się sukcesywne obejmowanie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego terenów rozwoju zabudowy wyznaczonych w Studium, przy czym jako priorytetowe uznaje się sporządzenie planów dla miejscowości (lub ich części):

- Rozogi (zmiana obowiązującego planu),
- Faryny,
- Dąbrowy,
- Klon,
- Występ,
- Wilamowo.

Jednocześnie nie wyklucza się sporządzania planów miejscowych dla pozostałych miejscowości nie wymienionych powyżej obszarów, w tym zmiany planów obowiązujących.

Nie wyznacza się obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne – w ujęciu generalnym zakłada się ochronę kompleksów leśnych. Dopuszcza się możliwość zmiany przeznaczenia niewielkich obszarowo gruntów leśnych na cele nieleśne w obrębie wyznaczonych w Studium terenów rozwojowych, jeżeli zajdzie taka potrzeba (dotyczyć to może w szczególności niewielkich enklaw i terenów sklasyfikowanych jako las) – do uszczegółowienia na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10 KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Ochrona zasobów glebowych i rolniczej przestrzeni produkcyjnej w granicach Gminy polegać będzie na racjonalnej gospodarce rolnej, w tym:

- minimalizacji przeznaczenia na cele nierolnicze terenów o najwyższej przydatności rolniczej, tj. gruntów chronionych klas bonitacyjnych;
- ochronie gleb hydrogenicznych (torfowych i murszowych) przed zabudową w obrębie obszaru Natura 2000 Ostoja Piska PLH280048,
- przeciwdziałaniu erozji gleb, poprzez właściwą gospodarkę rolną i wprowadzanie zieleni śródpolnej na terenach potencjalnie erodowanych;
- przeciwdziałaniu nadmiernej intensyfikacji produkcji rolnej oraz nadmiernemu stosowaniu środków ochrony roślin i nawozów, a także ochronie przed niewłaściwą agrotechniką;
- utrzymaniu we właściwym stanie technicznym systemów melioracyjnych;
- na łąkach i pastwiskach prowadzić ich użytkowanie poprzez koszenie, nawożenie i wypas.

W przypadku występowania gruntów rolnych I, II lub III klasy bonitacyjnej obowiązują przepisy Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmiana ich przeznaczenia na cele nierolnicze wymagałaby zgody w drodze sporządzenia planów miejscowych lub spełnienia wymogów wynikających z Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ewentualna lokalizacja i funkcjonowanie obiektów kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie powinna stanowić zagrożenia dla jakości produktów rolnych, sadowniczych lub ogrodniczych (w szczególności uprawianych z docelowym przeznaczeniem do spożycia przez ludzi) na pobliskich terenach.

LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Ochrona zasobów leśnych i leśnej przestrzeni produkcyjnej w granicach Gminy polegać będzie na podtrzymaniu ekologicznej funkcji lasów i racjonalnej gospodarce leśnej, w tym:

- ochronie lasów ważnych dla funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy, tzn. lasów wchodzących w skład ponadlokalnych korytarzy i płatów ekologicznych;
- ochronie lasów porastających strome zbocza wzgórz morenowych i rynien subglacialnych;
- zachowaniu lasów szczególnie chronionych (lasów ochronnych);
- minimalizacji przeznaczenia pozostałych gruntów leśnych na cele nieleśne;
- kształtowaniu terenów zieleni wysokiej poprzez zalesianie niektórych gruntów, mało przydatnych dla rolnictwa lub osadnictwa (grunty najniższych klas bonitacyjnych i nieużytki), w nawiązaniu do istniejących systemów zieleni, dostosowując nasadzenia do typu siedlisk naturalnych;
- regeneracji drzewostanów zaniedbanych w lasach prywatnych oraz ich rehabilitacji ekologicznej,
- racjonalnemu wykorzystaniu gospodarczemu lasów do tego predysponowanych (bilansowanie zrębów z odnowieniami);

Lasy są prawnie chronione przed likwidacją. Zmiana przeznaczenia lasów na cele nieleśne wymaga zgody na odlesienie, w myśl Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Ewentualne odstępstwa od zaniechania wycinki drzewostanu leśnego powinny być poparte wyższym interesem publicznym lub koniecznością rozwoju gospodarczego Gminy, przy czym nie mogą one powodować znaczącego pogorszenia stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w myśl zasady rozwoju zrównoważonego.

Część lasów w obrębie obszaru Gminy posiada status lasów ochronnych, w rozumieniu ustawy z dnia 28 września o lasach. Dla lasów ochronnych obowiązują przepisy prawa dotyczące ich ochrony oraz możliwych zasad ich zagospodarowania, w myśl Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Dla gruntów zadrzewionych i zakrzewionych oraz drzew niebędących lasami zastosowanie mają przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

11 OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

W dolinach rzecznych Rozogi i Szkwy wyznaczony został „obszar szczególnego zagrożenia powodzią”. Jego zasięg zidentyfikowano na podstawie tzw. map zagrożenia powodziowego (MZP) opracowanych przez RZGW. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią w granicach Gminy obejmuje obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (raz na 100 lat) oraz obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (raz na 10 lat).

W stosunku do obszaru szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy zawarte w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Ponadto obowiązują ustalenia Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz ustalenia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru Dorzecza Wisły.

Nie planuje się nowych terenów zabudowy (terenów rozwoju zabudowy) w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Lokalizowanie obiektów trwale związanych z gruntem jest zabronione na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w zasięgu wody 1%, gdzie zagrożenie powodzią jest średnie i wynosi raz na 100 lat. Ewentualne odstępstwo od zakazu zabudowy w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w terenach istniejącej zabudowy lub dla obiektów niezbędnej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, może nastąpić za zgodą właściwych organów, stosownie do przepisów prawa.

OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na obszarze gminy Rozogi nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi. Obszar położony jest na pograniczu równiny sandrowej oraz pagórkowatej strefy marginalnej. W ujęciu generalnym ukształtowanie powierzchni jest płaskie (przeważająca część obszaru) lub lekko faliste (północno-wschodnie fragmenty Gminy). Spadki terenowe rzadko przekraczają 5°. Obszary o nachyleniach przekraczających 10° obejmują niewielkie arealy i są zlokalizowane jedynie w rejonie wzniesień morenowych a także skarp dolin rzecznych i form eolicznych (wydm).

12 OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Filar ochronny jest obszarem, w granicach którego, ze względu na ochronę określonych dóbr, wydobywanie kopalin nie może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr.

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złoża, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych (np. słupy elektroenergetyczne). Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górniczej. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak:

- zachowanie bezpieczeństwa powszechnego;
- wymogi dotyczące ochrony środowiska;
- ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

13 OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Rozogi nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych, ani związane z nimi ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

14 OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

14.1 OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ I REHABILITACJI

Na terenie gminy Rozogi nie występują tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji.

14.2 OBSZARY NIEZABUDOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI

W związku z eksploatacją złóż kruszywa naturalnego powstają liczne wyrobiska, hałdy itp. Konieczna staje się rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w celu złagodzenia przeobrażeń spowodowanych eksploatacją kopalin. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych powinna być realizowana w oparciu o kierunek i opracowany projekt rekultywacji.

Ponadto, w stosunku do zamkniętego składowiska odpadów komunalnych w Rozogach wymagane jest dokończenie jego rekultywacji.

14.3 OBSZARY WYMAGAJĄCE REMEDIACJI

Na terenie gminy Rozogi nie występują obszary wymagające remediacji.

15 OBSZARY ZDEGRADOWANE

Za obszary zdegradowane uznaje się tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Obszar zdegradowany można wyznaczyć w przypadku występowania co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Według ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Rada Gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Wniosek o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawiera wskazanie granic tych obszarów wykonane na mapie w skali co najmniej 1:5000, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej.

Na terenie gminy Rozogi nie został wyznaczony w drodze Uchwały Rady Gminy obszar zdegradowany. Dopuszcza się wyznaczenie obszaru zdegradowanego, zgodnie z przepisami prawa.

16 GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Rozogi nie występują tereny zamknięte i ich strefy ochronne.

17 OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY 2 000 M²

Na terenie gminy Rozogi nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m².

18 OBSZARY ROZMIESZCZENIA URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Rozwój sektora OZE planuje się oprzeć przede wszystkim na potencjale promieniowania słonecznego, dlatego stosownie do obowiązujących przepisów prawa:

- wskazuje się **obszary rozmieszczenia wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej przekraczającej 500 kW, wraz ze strefami ochronnymi**, związanymi z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów; obszarach, o których mowa powyżej dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów niezbędnych dla funkcjonowania urządzeń fotowoltaicznych, w tym urządzeń wytwarzających energię (ogniw fotowoltaicznych), dróg związanych z funkcjonowaniem elektrowni, urządzeń i obiektów elektroenergetyki, w tym linii elektroenergetycznych, stacji elektroenergetycznych oraz innych obiektów i urządzeń związanych z obsługą i eksploatacją elektrowni;
- dopuszcza się lokalizację wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej przekraczającej 500 kW, na terenach innych niż wspomniane powyżej, jednak nie większej niż 1000 kW i wyłącznie w obrębie gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas V, VI, VIz i nieużytki.

Dopuszcza się również rozwój odnawialnych źródeł energii o mocy do 500 kW. Spośród instalacji do 500 kW zakłada się głównie realizację indywidualnych, rozproszonych źródeł energetyki odnawialnej o mocy mikroinstalacji wykorzystujących źródła promieniowania słonecznego, geotermię płytką lub biomasę (m.in. urządzenia w postaci paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła, kotłów na biomasę, przy czym obiekty i instalacje przeznaczone do wytwarzania biogazu powinny być lokalizowane z uwzględnieniem separacji przestrzennej od zabudowy mieszkalnej). Ich rozwój posłuży wzrostowi wykorzystania OZE po stronie popytu generowanego przez użytkowników, a zatem energii trafiającej bezpośrednio do obiektów w Gminie, oraz przyczyni się ograniczeniu zużycia energii cieplnej lub elektrycznej (wspomaganie tradycyjnych metod pozyskiwania energii. W tym kontekście istotne znaczenie ma model energetyki prosumenckiej oraz uwarunkowania regulacyjno-prawne dedykowane dla energetyki rozproszonej i rozwiązań prosumenckich.